

Załącznik nr 4 do Ogłoszenia

MINIMALNE PARAMETRY TECHNICZNE

Kwalifikowalność wydatków dla projektów współfinansowanych ze środków krajowych i unijnych w ramach RPO WO 2014-2020 określają przepisy unijne oraz krajowe, w tym w szczególności:

- Rozporządzenie ogólne¹
- Ustawa wdrożeniowa²
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014- 2020
- załącznik nr 7 do SZOOP
- zasady dot. pomocy publicznej
- Zalecenia Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 do realizacji projektów grantowych w ramach działania 3.3

Katalog wydatków kwalifikowalnych (tj. wydatków ponoszonych przez Grantobiorcę) niezbędnych do celów realizacji projektu grantowego, obejmuje:

- wydatki związane z wymianą wysokoemisyjnego źródła ciepła czyli demontażem dotychczasowego pieca / kotła, montażem nowego kotła / pieca / źródła ciepła opartego o OZE / ogrzewania elektrycznego / podłączenia do sieci ciepłowniczej / chłodniczej, budową lub modernizacją instalacji centralnego ogrzewania, budową / modernizacją systemu pozyskiwania Ciepłej Wody Użytkowej, modernizacją kotłowni, instalacją systemu zarządzania energią (urządzenia, oprogramowanie);
- wydatki dot. instalacji OZE na cele nie związane z ogrzewaniem, np. na cele pozyskiwania CWU albo mikroinstalacji³ do produkcji prądu, np. fotowoltaicznej albo wiatrowej (ale tylko o mocy zainstalowanej odpowiadającej zapotrzebowaniu budynku określoneemu na podstawie zużycia prądu w latach ubiegłych, chyba że mikroinstalacja posłuży zaspokojeniu zwiększonych potrzeb wynikających z zastosowania ogrzewania elektrycznego;

---

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 – ze zmianami;

² Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2018 r. poz. 1431 z późn. zm.)

³ zgodnie z definicją ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii

- wydatki związane z ułatwieniem dostępu do obsługi urządzeń przez osoby niepełnosprawne zamieszkujące w domach jednorodzinnych lub mieszkaniach, w których dokonywana jest modernizacja źródła ciepła – w kwocie nie przekraczającej połowy wartości grantu
- wydatki związane ze sporządzeniem audytu energetycznego / uproszczonego audytu energetycznego wg metodologii udostępnionej przez IOK sporządzonego (zaktualizowanego) nie wcześniej niż przed datą publikacji Ogłoszenia Grantodawcy o przystąpieniu do realizacji projektu grantowego.

Kwalifikowalne mogą być wyłącznie wydatki, które mają na celu wymianę źródła ciepła z ew. dostosowaniem instalacji grzewczej i/lub pozyskiwania ciepłej wody użytkowej, bądź do wytwarzania energii elektrycznej na potrzeby budynku / mieszkania, gdzie wymianie podlega źródło ciepła. Wydatki nie mające bezpośredniego związku z ww. (np. zmiana układu pomieszczeń, wyposażenie pomieszczeń w meble, montaż urządzeń sanitarnych, remont klatki schodowej, wykończenie pomieszczeń) nie mogą stanowić wydatków kwalifikowalnych w projekcie.

Wyjątek stanowią wydatki na prace niezbędne do przeprowadzenia ww. prac i bezpośrednio z nią związane, np. przebudowa kotłowni, koszty przyłącza gazowego, miejscowa naprawa muru lub stropu związana z koniecznością zamocowania urządzenia grzewczego itp. Zasada ta nie dotyczy również usprawnień na rzecz osób z niepełnosprawnościami, związanych z realizacją koncepcji uniwersalnego projektowania, o której mowa w *Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020*

Należy mieć na uwadze, iż wnioskodawca rozpoczynając projekt wcześniej niż po podpisaniu umowy/decyzji o dofinansowanie, czyni to na własne ryzyko.

Należy pamiętać, iż zgodnie z art. 37 ust. 3 Ustawy wdrożeniowej nie może zostać wybrany do dofinansowania projekt, który został fizycznie ukończony lub w pełni zrealizowany przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, niezależnie od tego, czy wszystkie powiązane płatności zostały dokonane przez beneficjenta.

Na etapie oceny wniosków o grant analizie poddana jest potencjalna kwalifikowalność wydatków ujętych we wniosku. Przyjęcie danego projektu do realizacji i podpisanie z Grantobiorcą umowy o powierzenie grantu nie oznacza, że wszystkie wydatki ujęte we wniosku o grant, a przedstawione przez Grantobiorcę do rozliczenia w trakcie realizacji projektu, będą kwalifikować się do współfinansowania.

Ocena kwalifikowalności wydatków polegająca na analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami dokonywana jest w trakcie realizacji projektu oraz po jego zakończeniu – na etapie oceny przedkładanych wniosków o płatność oraz na etapie kontroli projektu.

UWAGA!

Należy mieć na uwadze konieczność odpowiedniego udokumentowania poniesionych wydatków w ramach projektu (audytów, umów z wykonawcą, faktur, protokołu odbioru, innych dokumentów księgowych o równoważnej wartości dowodowej) w okresie kwalifikowalności z uwzględnieniem okresu realizacji projektu grantowego, poświadczającego m.in. iż zostały one dokonane w sposób

oszczędny, tzn. niezawyżony w stosunku do średnich cen i stawek rynkowych i spełniający wymogi uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

W celu potwierdzenia spełnienia ww. zasad Grantobiorca dokonuje badania rynku, poprzez zgromadzenie min. 3 ofert uzyskanych od potencjalnych wykonawców/ wydruków ze stron internetowych, w celu pozyskania porównania i wyboru najkorzystniejszej oferty rynkowej.

W przypadku wydatku na sporządzenie uproszczonego audytu energetycznego grantobiorca zobowiązany jest do wyboru wykonawcy wskazanego przez grantodawcę, który przeprowadził w tym zakresie postępowanie ofertowe.

MINIMALNE PARAMETRY TECHNICZNE

Projekt „Zwalczanie emisji kominowej poprzez modernizację systemów grzewczych i odnawialne źródła energii”,

I. Ogólne wymagania techniczne.

1. Zakupione i zamontowane urządzenie oraz wyroby budowlane mają być wykonane fabrycznie i zamontowane po raz pierwszy oraz dopuszczone do obrotu handlowego.
2. Urządzenie winno posiadać deklarację zgodności z przepisami z zakresu bezpieczeństwa produktu (CE lub B) podanych przez producenta oraz instrukcję obsługi i użytkowania w języku polskim.
3. Zakupione i zamontowane urządzenie do ogrzewania winno być trwale związane z obiektem budowlanym (przez układ instalacji grzewczej), w którym zostało zainstalowane.
4. Wymiana urządzeń grzewczych kwalifikuje się do wsparcia pod warunkiem zapewnienia:
  - a) znacznej redukcji CO₂ w odniesieniu do istniejących instalacji (o co najmniej 30% w przypadku zmiany spalanego paliwa) – nie dotyczy sieci ciepłowniczej,
  - b) wymiany każdego wysokoemisyjnego źródła ciepła w projekcie prowadzącej do redukcji emisji pyłów zawieszonych PM₁₀ i PM_{2,5} (nie wystarczy wykazanie, że łącznie w projekcie nastąpiła redukcja) – nie dotyczy sieci ciepłowniczej.
5. Pierwsze uruchomienie zamontowanych urządzeń powinno być wykonane przez serwis fabryczny producenta urządzenia lub przez autoryzowanego instalatora.
6. Uruchomienia instalacji grzewczej opartej na systemach OZE powinien dokonać certyfikowany instalator OZE (certyfikat wydany przez Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego).
7. Wspierane urządzenia do ogrzewania muszą charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. Wszystkie kotły wymienione w ramach projektu będą wyposażone w automatyczny podajnik paliwa (nie dotyczy kotłów zgazowujących) i nie będą posiadały rusztu awaryjnego ani elementów umożliwiających jego zamontowanie.

II. Szczegółowe wymagania techniczne.

1. W kwestii źródeł ciepła, należy udokumentować spełnienie wymagań poprzez okazanie stosownych certyfikatów/etykiety klasy energetycznej/zaświadczeń producenta.

2. W przypadku instalacji wewnętrznej ogrzewania i ciepłej wody użytkowej - Wymagania dla izolacji termicznej rurociągów i armatury muszą być zgodne z wymogami określonymi w obwieszczeniu Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 8 kwietnia 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2019 poz. 1065 z dnia 2019.04.08).

3. Wymagania szczegółowe:

Urządzenie, Instalacja	Wymagania techniczne
<ul style="list-style-type: none"> • kocioł gazowy kondensacyjny (gaz ziemny) • kocioł gazowy kondensacyjny (propan) 	<p>Zakupione i montowane w ramach Programu kotły na paliwa gazowe muszą spełniać, w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń, wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A, określone w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) NR 811/2013 z dnia 18 lutego 2013 r., oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE.</p> <p>Urządzenia i instalacje muszą posiadać pisemną gwarancję producenta/wykonawcy w zakresie jakości towaru.</p>
<p>Kocioł na paliwo stałe (biomasa):</p> <ul style="list-style-type: none"> • kominek z zamkniętą komorą spalania • kocioł na biomasę automatyczny • kocioł na pellety automatyczny 	<p>Dopuszczalny rodzaj paliwa – biomasa, wg poniższej definicji.</p> <p>Biomasa – pochodzenia leśnego i rolniczego, tj. różne formy drewna niepełnowartościowego, które nie spełnia wymagań jakościowych wymienionych w normach określających wymagania i badania dla drewna wielkowymiarowego liściastego, drewna wielkowymiarowego iglastego oraz drewna średniowymiarowego dla grup oznaczonych jako S1, S2, S3 oraz nie będąca materiałem drzewnym powstałym w wyniku celowego rozdrobnienia tego drewna, różne formy słomy, traw i roślin energetycznych, niepełnowartościowe ziarna zbóż.</p> <p>Zakupione i montowane kotły na paliwa stałe (na biomasę) muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń minimum wymagania wynikające z przepisów określonych w środkach wykonawczych do Dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 (ekoprojektu) w szczególności w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwa stałe.</p> <p>Należy okazać certyfikat potwierdzający spełniania wymagań dyrektywy 2009/125/EC w sprawie Ekoprojektu (tzw. Ecodesign). Certyfikat powinien być dołączony do urządzenia przez producenta.</p> <p>Nie dopuszcza się kotłów, w konstrukcji których stosowany jest ruszt awaryjny.</p> <p>Dodatkowo źródła ciepła muszą spełniać wymogi prawa miejscowego.</p> <p>Urządzenia i instalacje muszą posiadać pisemną gwarancję producenta/wykonawcy w zakresie jakości towaru.</p>
<p><u>Uwaga!</u></p> <p>Posiadanie przy piecu certyfikatu zgodności z 5 klasą zgodnie z normą PN-EN 303-5:2012 nie jest równoznaczne z posiadaniem certyfikatu potwierdzającego spełnianie kryteriów zawartych w Rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe.</p>	

<p><u>Różnica między wymaganiami ekoprojektu, a klasą 5 według normy PN-EN 303-5:2012.</u></p> <p>W obu przypadkach dopuszczalna emisja pyłu z kotła została określona na poziomie 40 mg/m³. Natomiast tylko kotły zgodne z ekoprojektem gwarantują dotrzymanie norm emisji w trakcie pracy przy niższym obciążeniu kotła. Wymagania ekoprojektu wprowadzają w stosunku do wymagań normy PN-EN 303-5:2012 konieczność weryfikacji sezonowej efektywności i emisji zanieczyszczeń, która uwzględnia pracę kotłów przy mniejszej mocy niż nominalna.</p>	
<p>Pompy ciepła</p> <p>a) powietrzne, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pompa ciepła powietrze / powietrze, • pompa ciepła powietrze / woda <p>b) odbierające ciepło z gruntu lub wody, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pompa ciepła woda/woda, • glikol/woda, • bezpośrednie odparowanie w gruncie/woda, 	<p>Pompy ciepła zakupione i montowane w ramach Programu muszą spełniać wymogi określone w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) NR 811/2013 z dnia 18 lutego 2013 r oraz w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiającym ramy etykietowania energetycznego i uchylającym dyrektywę 2010/30/UE.</p> <p>Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A+.</p> <p>Urządzenia i instalacje muszą posiadać pisemną gwarancję producenta/wykonawcy w zakresie jakości towaru.</p>
<p>Kolektory słoneczne</p>	<p>Kolektory słoneczne muszą posiadać:</p> <ul style="list-style-type: none"> - certyfikat zgodności z normą PN-EN 12975-1 „Słoneczne systemy grzewcze i ich elementy – kolektory słoneczne – Część 1: „Wymagania ogólne” wraz ze sprawozdaniem z badań kolektorów przeprowadzonym zgodnie z normą PN-EN 12975-2 „Słoneczne systemy grzewcze i ich elementy - kolektory słoneczne - Część 2: Metody badań” lub PN-EN ISO 9806 „Energia słoneczna - Słoneczne kolektory grzewcze - Metody badań” lub - europejski znak jakości „Solar Keymark”, nadane przez właściwą akredytowaną jednostkę certyfikującą. <p>Data potwierdzenia zgodności z wymaganą normą lub nadania znaku nie może być wcześniejsza niż 5 lat licząc od daty złożenia Wniosku o powierzenie Grantu.</p> <p>Zastosowane kolektory słoneczne powinny mieć sprawność optyczną powyżej 78%.</p> <p>Urządzenia i instalacje muszą posiadać pisemną gwarancję producenta/wykonawcy w zakresie jakości towaru.</p>
<p>Instalacja fotowoltaiczna</p>	<p>1. Moduły fotowoltaiczne muszą posiadać jeden z certyfikatów zgodności z normą:</p> <ul style="list-style-type: none"> -PN-EN 61215 „Moduły fotowoltaiczne (PV) z krzemu krystalicznego do zastosowań naziemnych – Kwalifikacja konstrukcji i aprobaty typu” lub - PN-EN 61646 „Cienkowarstwowe naziemne moduły fotowoltaiczne (PV) – Kwalifikacja konstrukcji i zatwierdzenie typu” lub - z normami równoważnymi, wydanymi przez właściwą akredytowaną jednostkę certyfikującą. Data potwierdzenia zgodności z wymaganą

	<p>normą nie może być wcześniejsza niż 5 lat licząc od daty złożenia Wniosku o powierzenie Grantu.</p> <p>2. Certyfikat zgodności inwertera z normą PN-EN 50438 Wymagania dla instalacji mikrogeneracyjnych przeznaczonych do równoległego przyłączenia do publicznych sieci certyfikują oraz posiadać oznakowanie CE.</p> <p>3. W przypadku certyfikatu wystawionego w języku obcym należy załączyć tłumaczenie przysięgłe.</p> <p>4. Moduły fotowoltaiczne oraz inwertery muszą posiadać pisemną gwarancję producenta w zakresie jakości towaru.</p> <p>5. Instalacja powinna posiadać odpowiednie zabezpieczenia przeciwprzepięciowe i odgromowe, o ile wynika to z projektu instalacji.</p> <p>6. Sprawność modułu nie mniejsza niż 16%.</p> <p>7. Urządzenia i instalacje muszą posiadać pisemną gwarancję producenta/wykonawcy w zakresie jakości towaru.</p>
Węzły ciepłe	<p>Urządzenia i instalacje muszą posiadać pisemną gwarancję producenta/wykonawcy w zakresie jakości towaru.</p> <p>Węzły muszą być wyposażone w automatykę pogodową.</p>
System ogrzewania elektrycznego	<p>Montaż systemów ogrzewania elektrycznego możliwy jedynie pod warunkiem, że będzie zasilany z OZE.</p> <p>Urządzenia i instalacje muszą posiadać pisemną gwarancję producenta/wykonawcy w zakresie jakości towaru.</p>

III. Wytyczne dla branżowej dokumentacji projektowej.

1. Dokumentacja projektowa jest wymagana w przypadkach określonych w prawie budowlanym.

2. Dokumentacja projektowa ma być zgodna z ogólnymi przepisami Prawa Budowlanego, a w szczególności z Rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego tj. z dnia 13.09.2018r. (Dz.U.2018 poz.1935 ze zm.), z uwzględnieniem zapisów projektu.

3. Dokumentacja projektowa winna być wykonana przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane do projektowania w odpowiedniej specjalności, o których jest mowa w art. 14 ust. 1 (architektoniczna, konstrukcyjno-budowlana, instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych) ustawy z dnia 7 lipca 1994 Prawo budowlane tj. z dnia 21 maja 2019r. (Dz.U.2019.1186 ze zm.).